

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Ajankohtaista sosiaali- ja terveysministeriöstä

Anna Sandberg
Erityisasiantuntija
14.4.2026

Asiakastietolain toimeenpanosta

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä tuli voimaan 1.1.2024
 - Lain toimeenpano vielä meneillään, siirtymäaikoja vuoteen 2029 asti
 - Siirtymäsäännös sosiaali- ja terveydenhuollon välisen tiedonsaantioikeuden toteuttamisesta Kanta-palveluihin viimeistään 1.3.2027
 - Asiakastietojen käsittelystä annetun STM:n asetuksen (457/2024) mukaan asetuksen 25 §:n mukaisella tavalla kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon välinen luovutuslupa tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.3.2027
 - 1.3.2027 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien pitää pystyä katsomaan ja tallentamaan Kannassa asiaan kuuluvia asiakkaan luovutuslupia.

Ajankohtaista asiakastietolain kehittämisestä

- Eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan HE 159/2025 vp ennakoivasta terveydenhuollosta. Sen tavoitteena on mahdollistaa potilastietojen käyttö ennakoivan terveydenhuollon tehtävissä, eli kun potilas ei ole aktiivisessa hoitosuhteessa
- EHDS-asetukseen (EU:n asetus eurooppalaisesta terveystietoalueesta) liittyvä HE EHDS-asetusta täydentävästä sääntelystä on tavoitteena antaa eduskunnalle kevätkaudella 2026 (vko 23)
 - EHDS-asetuksesta johtuvat muutokset asiakastietolakiin, lääkemääräyslakiin ja markkinavalvontalakiin
 - Lisäksi muutosehdotuksina myös Kelaimen ja Omatietovarannon lakkauttaminen sekä palvelunantajien mahdollisuus saada Kanta-palvelusta rekisterinpitoonsa kuuluvat tiedot tietojohdasta varten
- Sosiaalihuollon palvelu-uudistuksen yhteydessä kehitetään sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen kirjaamista koskevaa sääntelyä
- Lisäksi lausuntokierroksella 12.5.2026 saakka HE tietojen ilmoittamisesta poliisille uhka-arviota ja uhkaavan teon estämistä varten

Asiakastietolain jatkokehitys

- Asiakastietolakiin on tunnistettu laajasti erilaisia muutostarpeita, joten kehittäminen jatkuu kohti seuraavaa hallituskautta
 - Mm. so-te –yhteisten asiakirjojen tallentaminen, tiedonsaantioikeuksien kehittäminen
- Muutosten valmistelun tueksi on laadittu selvityksiä mm. kuva-aineiston arvonmääritys, asiakkaan tilannekuvan tietosisältö (THL)
- Lisäksi meneillään neljä selvitystä koskien so-te –integraatiota, kirjaamista, monituottajamallin edellyttämää tiedonhallintaa sekä ICT-arkkitehtuuria (NHG)

Kiitos!